

Költségkímélet

Biztos vagy benne? Jók voltak a forrásaid? Mert akkor inkább én meg se halok. Soha! Hogy így olcsóbb? Hogy összevárnak mindenféle hullát, és együtt égetik el? Azután meg mindegyik családjá kap egy adagot? Hogy még halálomban, vagyis még utána is kiporciózzanak engem? Hát nem eleget spóroltam egész életemben? Osztottam, szoroztam, hogy mindenkinek jusson.

S végül engem is szépen kiadagolva adjanak át a családnak? Ezért gürcöljek én? No meg te? Hogy örök méricskélésre legyünk ítélve? Jó, tudom, ilyen a munkásosztály sorsa, de akkor is. Esküszöm, a halál nagyvonalúbb, az nem mér, és nem válogat. Todziher demokratikus. De ezek, ezek a technokrata, vadiúj hamvasztókemencés úrgazdagok még a szarukat is megennék, ha nem lenne bűdös. És az anyjukat is simán megkefélnék, lehet, pár fillér haszonért.

Vagy te, lehet, hogy az anyjukat is hozzánk, a prolikhoz csapnák, ha éppen akkor halna meg. Végül is a hamunak, az emberhamunak és a pénznek nincs szaga. Vagy van? Te, lehet. Lehet, hogy igazad lesz, és spórolásból együtt sülögetek másokkal, míg te nem. Jól van, na, mondtad már, hogy te már lezsíroztad a koporsós temetésedet. De itt vagyok én. Hát tényleg. Igazad van, nekem sincs kedvem együtt porladni a kemencében holmi Juliskával, Pistával, Marcsival: Mert annyira azért nem vagyok multinacionális és multikulturális, úgy látszik. Bár tegnap épp én pirítottam rá egy kolléganőnkre, hogy ácsi. A világnak per pillanat közömbös, lényegtelen, hogy ő tényleg háklis, hogy párja hol nyomja meg a fogkrémes tubust, Hogy középen-e, slendrián módra vagy szépen, beosztón hátulról nyom és fel is teker, ha szükséges. Nem, mondtam neki, a világnak a mi globális szemléletmódunkra van szüksége. A multinacionális tőkével szemben kialakuló multinacionális adóra és elosztásra. Mondtam volna tovább, ha a kollegina arcán nem láttam volna, hogy megértődött. Meg, hogy egy mozdulattal lesöpörtem az ő egyetlen hákliját. Egyetlen tesztjét, ami alapján ő párt választana. Ha már párt kell választani. Mert szerintem nem akar az senkivel élni. Egyedül szeretne, ha anyagilag megtehetné. És akkor azt nyomna, és akkor és úgy, ahogy szabad kedve engedné. Mert hű fajta, nagyon hű. Tudod, az ilyenekből lesz aztán a hűségben csalódva és a hűséget feladva a legordasabb, a már-már ingyen is elmenő prosti, tudod. No de akkor is, Én, én, aki haladónak, modernnek gondoltam magam, és naponta tájékozodom. Naponta nézek előbb kül-, majd belpolitikát, és közben véleményt is formálok. Jókedvű, szíves narrátora vagyok minden hírnek, mielőtt nekilátok nézni a kedvenc szappanoperáimat. Mer' az is kell, ugye, hogy az embernek ép esze maradjon annyi rossz hír után, szóval úgy látszik. Mégis gyökött vagyok. Mélységesen, gyökerig konzervatív. Mert, hogy én együtt süljek másokkal, az nem megy. Hiába ez most az idők szava. A multináci spórolás, amit, ugye, helyben kell megkezdeni. Alulról kell megszervezni, értem én. No de akkor legalább lehessen tudni róla. Hogy az urnámban velem van egy kevés Juliska, Boriska, József is. Meg esetleg a kis korababa Zsombi is. Szegény, hogy alig született meg, lábszagú, húgy- és széklatszagu öregek közt kell neki máris sülni és porladni. Mit szólnának a szülei, szegények, ha megtudnák ezt a helyi, családi, nemzeti összefogást? Titkos háttérmegegyezést a temetkezési vállalkozók közt? Végül is józan, ésszerű döntés és költségkímélő rettenetesen az együttesség. Legyen értelme bekapcsolni és beizzítani azt a drága kohót. Ami attól drága, képzeld, hogy nincs füstje. A füstjét valahogy környezetbaráttá teszik. Na, az benne az igazán drága. Legalábbis a kutyánké az volt. Tudod, a mobilhamvasztás ettől drága. De hát mit tehettem, a gyerekek ríttak, hogy a kiskutya ne má' hogy a hideg földbe kerüljön, hanem szép kis kutyamancsmintás edénybe. Hát megszavaztuk őt, mármint a hamvasztását.

Tejőég! Mi van, ha a Tapit is hozzánk csapják? Mert van ilyen, nem hallottál róla? Van, akinek az a vágya, hogy a kutyájával együtt kerüljön kilövésre. Tudod, a temetőben, a közös parcella fűvére, na. És akkor ugye az urnába a Tapinak is bele kell kerülnie valahogy. Mármint a porának. Ha ő ugye előbb hunyt el. És a szolgáltatók készségesek, de még mennyire. Jó pénzért bármit belekevernek a szeretett rokonba.

Te, tényleg, tuti az infód? Mer' akkor én inkább élve maradok. Mer' akkor minek ez a nagy fakszni, minek jártassam az agyamat, hogy hova is szórassam el magam? Minek is zavarjam ki télvíz idején, mondjuk a családomat, hogy a telekre, a legcsenevészebb őszibarackfa alá tétessem magam? Mert eddig úgy terveztem. De alighanem addigra valamelyik gyerekemnek repülnie is kell. Haza, a temetésemre. De Julcsikáért, Zolcsikáért énnekem fel ne szálljanak egy repcsire se. No meg a Tapi miatt. Vagy Kleopátráért. Mert valszeg cicát is hamvasztanak, nem? Ha kutyát igen, akkor cicát miért ne? És ha a gazdi meghal, hát hozzákavirnyásznak. Ha minden igaz. Nagy, tömeges katyvaszos humuszként fogunk leledzni valszeg. Mielőtt a porciózás megkezdődne. A rokonai kéréseknek megfelelően. Kedvencel, kutyával, cicával vagy anélkül. Végül is, miért berzenkedünk? Ennyi szingli mellett ugyan miért is ne lenne ennyi kedvenc? Társ- és gyermekpótlék, majd hozzászokunk.

Vagyis ti, ti fogtok hozzászokni. Mert én nem, én alkalmazkodó voltam egész életemben, ezért elvárom, hogy legalább halálomkor legyek egy kicsit kiváló. Kiváló a többi közül. De ha nem lehet, mint mondod. Nem lehet egyedül, komótosan, jól kinyújtózva hamvadni, csak zsúfoltan, tömegesen. Mint ahogy élünk, heringek buszon, lakótelepen, akkor egye meg a fene. Hülye leszek meghalni. Énmiattam, vagyis a drága Tappancs miatt ne kelljen az egész családomnak összeröffeni. Ki tudja, lehet, hogy valamin összevesznének, míg távolról sokáig szent lenne a béke. Igazad van, husom, jobb is lesz így. Ne rajtam gyakoroljanak, hogy a magyar leendő unokák megértetik-e magukat a külföldi leendő unokáimmal, akik, remélem, egy szót se tudnak majd magyarul. Mer' minek, minek tanuljanak egy lassan holttá váló, nehéz nyelvet odakint. Értsen mindenki angolul, meg a számítógépekhez, és slussz. Hát nem? A Tapit meg keverjék a gazdihoz legálisan! Nem titkolózni kell, sunyiskodni, hanem meglátzni, hogy merre megy a világ és simulni bele. Már ha tetszik. És lázadozni, ha nem.

Mert tényleg, bogaram. Most értelek csak meg, hogy te a Mennyországra gyűrsz. De tényleg, nem akarlak megbántani, te higgyél csak benne. Te eleve koporsós temetést kértél a párodnak tavaly. És én hülye, mondtad is akkor, hogy megvan a helyed. Azt hittem, új munkahelyet találtál, de nem. Azt válaszoltad, megvetted a sírhelyet a párod mellett. Mert te tényleg hiszel. Hiszed, hogy csak három nap kell. A temetés után három nap, hogy aztán a Mennyekbe kerülhessünk. A XXI. században, alig negyvenéves létedre, te ebben hiszel. De egye fene, a hit magánügy. Csak nem illik hozzád ez a nagy elhatározás. Te olyan gyakorlatias vagy. Vagy tán pont ezért, hogy legalább egyszer az életben szellemi akarsz lenni, de igazán. És ha ez kell, ez, egy ép, egész hol test a földben három napig, akkor legyen. Utasítottad már most a gyerekeket, hogy koporsóval temessenek kizárólag. Szerintem már a pénzt is összeraktad rá, most éjt nappallá téve dolgozol. Bizonygatod nekem, hogy nem drága, alig több mint a hamvasztásos temetés. Holott te is spórolós vagy. Megegszel mindent, amit adnak, mindegyik munkahelyeden. Csak a halat nem. Meg talán a darás tésztát nem. Naná, csinálod, csinálod évtizedek óta az alkalmazkodást, a belesimulást a nagy, proletár egészbe, de utálod. A szíved mélyén elegend van a főnökök froclizásaiból, hogy rajtad, téged baszogatva élük ki főnökségük tudatát. Hatalmaskodó vágyaikat. De túrsz, jó pénzért, hogyne. De mégse jó szívvel. Jó szívvel nem szeretsz sneci lenni, apró hal a többi apró hal közt. Daraszem, egyetlen szemecske a hibás zacskóban.

De én sem. Bár én majd' négykilósan születtem, de akkor sem. Míg te kiló húsz dekásan. S bár engem szeretett az anyám, és negyedik, szerelemgyerekként se adott zaciba, mint téged az anyád, akkor se. És nekem nincs másodállásom, én nem vagyok olyan jó biorobot, mint te. A Tapikát azért szívesen kizárnám végső megsemmisülésemből.

Bár én, már megbocsáss, annyira azért nem hiszek a mennyországban. Nekem elég lesz a se kép, se hang. Én már annyi mindent láttam, megéltem, örömet, bánatot, sikert, csalódást és kíváncsiságot. Hogy nekem ennyi elég. A családom tagjai, felnőtt gyerekeim már nem sírnának kétségbeesetten utánam, hál' istennek. És főleg nem, nem voltam én annyira jó, én biztosan nem lennék elég jó semmiféle mennyországhoz. Se keresztényhez, se mohamedánhoz.

Én csak egy disznó voltam. Józsefnek anyakoca, aki ha kaját túrt ki a földből, elröfentette magát boldogságában. Hogy jöjjenek, mások is jöjjenek túrni, falatozni. Ennyi. És nekem így volt jó.

Ja, és nekem volt apám is. Sajnálom. Hogy a tied rossz volt, gonoszkodó piás. De hidd el, én ebben hiszek, hogy ha van Mennország, oda *nem* a szenvedésen keresztül vezet az út. A szenvedés az élet része, így bárkinek joga van oda belépni. Bárhol van, bármikor a mennyország. A megkönnyebbülés, már megbocsáss, el szokott jönni. Csak úgy, magától.

Inkább, te, harcolnunk kéne. Nekünk, a középkorúaknak, hogy mivel esetleg van szelleme a testünknek, és az a fontos, akkor a testünkkel holtában történhetne bármi. Ha a még hasznos szerveinket odaadhatjuk az élőknek, miért nem adhatjuk a holtat, az egészet is?

Nem gondolod, hogy ebben a fehérjehiányos világban pazarlás bárhova is, bárhogy is temetkezni? Én legalábbis nem találnék kifogást abban, ha kutyatáp lennék. Hisz' etetni, megetetni mindig is szerettem.

Embert is, kutyát is. Tapika utódjainak testében jó helyem lenne. Hívnanak Nérónak, Mázlinak, Maflának vagy bárminek.

Ugyan, kit érdekelne?

Luzsicza István

Falromok, romfalak

Hajas Tibor „Kijelentjük, hogy ez a fal nem létezik” című alkotása alá *

mert tagadták pusztá létét is mindannak ami van
s persze mi is úgy akartuk hogy ne lehessen olyan
a hevenyészve épült fal meg ott állt alaptalan
hát csaltuk a látszatot míg az dőlt valóságosan

bár úgy tudtuk: kidönteni kellettünk mi is itt-ott
(feltételezni is sértő hogy csak úgy összeomlott)
de azért a tyúkszemünkre zuhantak a falromok
és orrlyukunkig porzott fel a mállott sitt s a homok

még úgy-ahogy épen maradt néhány darab féltégla
felhasználni bármi nemes értelmesen szép célra:
ebből húzunk újabb falat frissen egymás közé ma
ha ezt akartad ne fájjon – szólogatunk át néha

hogy a másik tehet róla: régen tudjuk egymásról
pusztá létünk eltagadjuk – s ha úgy vélnénk nincs ez jól
felrobbantjuk falainkat féltéglánként mindenhol
akár én állok mögötte akár te: nagyobbat szól

s ha majd romfalmaradványként hever mind mi szétszakadt
mögötte-utána semmi – se tervrajz már se alap
megint kijelenthetjük hogy nem léteznek a falak:
harcos büszke nyöszörgés zeng a törmelékek alatt

* Hajas Tibor (1946-1980) költő, képzőművész, performer 1974-ben egy téglakerítésre krétával a „Kijelentjük, hogy ez a fal nem létezik. Alaptalan koholmány.” mondatokat írta fel, majd az erről készített fotót művészbarátaival, alkotótársaival együtt aláírva kiállítási képet hozott létre.